BLANKA ADENSAMOVÁ

SKLO

MUZEUM MĚSTA BRNA

Muzeum města Brna
Královská kaple
hrad Špilberk

30. 6. – 11. 9. 2011
www.spilberk.cz

statutární město Brno dotuje
provoz Muzea města Brna

B R N O

Sklářská výtvarnice a malířka Blanka Adensamová

vstoupila na českou a krátce na to i na mezinárodní sklářskou scénu ve druhé polovině sedmdesátých let, nedlouho po absolvování sklářského ateliéru prof. Stanislava Libenského na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze, jemuž předcházelo studium oboru sklářství na SUPŠ v Železném Brodě. Věnuje se tvorbě tavených skleněných plastik a interiérových skleněných doplňků. Vytvořila také několik pískovaných a leptaných vitráží. Tavené sklo příležitostně kombinuje s přírodními materiály.
O své technice tavené plastiky říká: "Je to ve své podstatě nejtěžší, nejdražší a nejsložitější technika ve výtvarném zpracování skla." Pravidelně se zúčastňuje výstav uměleckého skla, od roku 1977 měla přes 50 výstav doma i v zahraničí: v SRN, Velké Británii, Španělsku, Řecku, Dánsku, Francii, Japonsku, USA aj. Její dílo je zastoupeno v muzeích a galeriích v New Yorku, Los Angeles, Washingtonu, Vancouveru, Tokiu, polovina expozice skla v japonském Ibaraki je tvořena jejími plastikami a sochami. Její práce jsou i v Mnichově, Essenu, Rheinbachu a ve Frauenau v SRN, v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze a v dalších českých muzeích. Její plastiky zdobí interiéry Ministerstva kultury, Národního domu na Vinohradech, budovy Čechofrachtu aj. Mezi mnohými oceněními je například i "Promotion Award" ze světové přehlídky "Glass 84".
Blanka Adensamová často a ráda ve své tvorbě zvýrazňuje symboly jako oko, rty, prsty atd. "Oko" je jeden z významných symbolů ve výtvarném umění:

- Okno do světa a zrcadlo duše.
- Jeho lesk a vztažnost ke světu je činí oblíbeným amuletem a řadí je do okruhu astrální symboliky.
- Egypťané pokládali slunce a měsíc za oči boha nebes Hora.
- Hélios měl u Řeků přízvisko PANÓPTÉS – Vševidoucí.
- Snorra Edda (staroseverská literatura na Islandu) uvádí, že ODIN (hlavní bůh a vládce Asgardu) se napil ze studny moudrosti za cenu ztráty jednoho oka.
- Cherubové Ezechielova vidění měli tělo "plné očí".
- Izraelci nazývali své proroky "vidoucími".
- Usirovo (bůh zemědělství a podsvětí) jméno znamená "místo oka".
- "Oko" je božským orgánem a symbolem božství.
- "Oči" se stávají symbolem duševního vidění moudrosti, "vševědoucnosti".

SYMBOL (řecky sýmbolon)

- "poznávací znamení", "značka", "znak".

Umělec se stává prostředníkem mezi pravdou a zdáním, mezi idejí a jevem. Zpřístupňuje nám neprozkoumatelné a nevysvětlitelné jevy.
Symbol ve výtvarném umění je viditelným znakem neviditelné skutečnosti, ve vnějškovém zjevuje niterné a v tělesném zjevuje duchovní.
Symbol je zahalování i zprůhledňování zároveň – je napětí mezi smyslovou názorností a duchovním významem. Obrací se na celého člověka – ne jen na jeho rozum. Je vždy extraktem, výtahem z plnosti jednotlivých – do obrazné krátkosti shrnuje celé myšlenkové řady myšlenek. Proto bývá interpretace symbolů často tak obtížná. Při vysvětlování symbolů do jazyka pojmů vždy zůstává neviditelné a nepochopitelné – co nelze naším racio pochopit. Latina užívá výrazů: signum, figura, exemplum, memoriam, similidudo – jež jsou všechny do moderního jazyka překládány jako symbol.
Jedná se o vyhraněné termíny, jež nelze přesně přeložit. Nejsou to však pojmy vzájemně zaměnitelné.
Symbol – se vzpírá jakémukoliv zjednodušení
– je mnohotvárný, náznakový
– je všudypřítomný, neurčitý, nepostižitelný.
Projevuje se v nejrůznějších sférách na odlišných úrovních a ve všech oblastech života – je vyjádřen také obrazy, předměty, gesty, obřady, vírami a chováním.

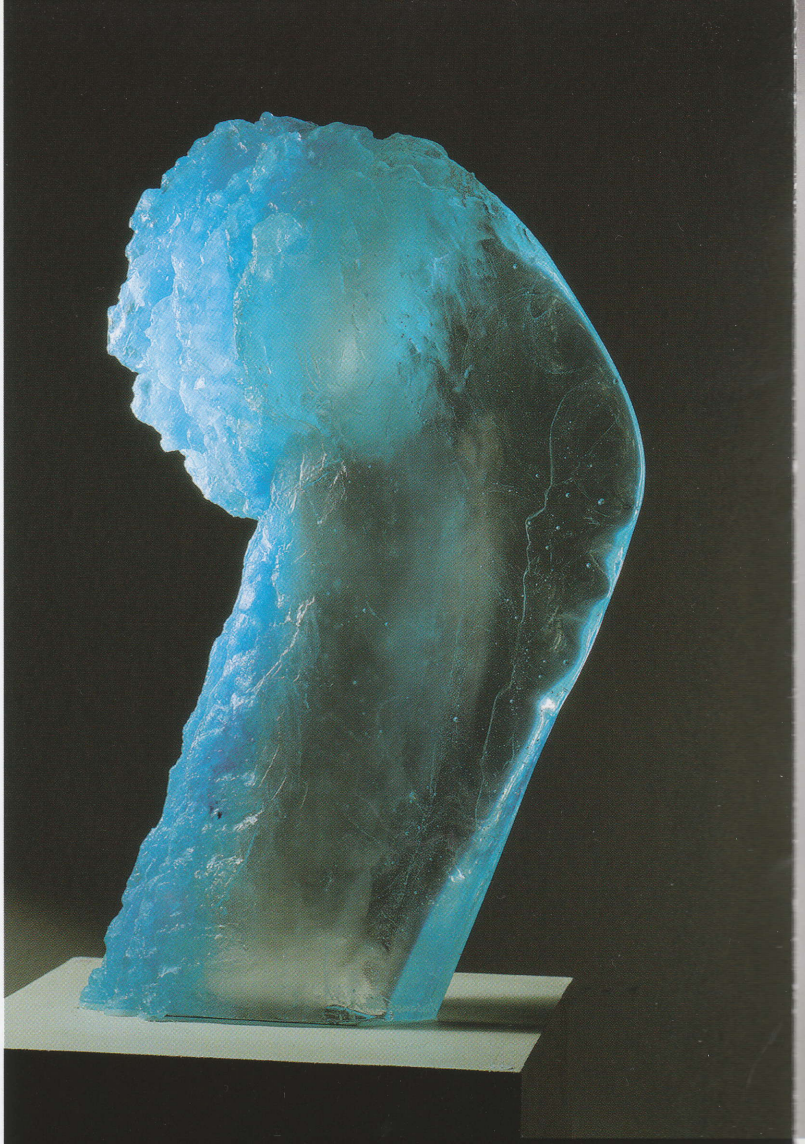

Zkoumání symbolu představuje nebezpečí ztráty jeho snového rozměru.
Symboly nejsou však ustrnulé, precizně vymezené útvary, ale jsou proměnlivé a často víceznačné. To jsou však podstatné vlastnosti symbolů, nezbytné pro jejich působení. Zatímco verbální a zejména atematická symbolika je postavena na více či méně přesně předem dohodnutých významech, v symbolech výtvarného díla nejde nikdy o takové předem dohodnuté významy. V této sféře není nic předem dohodnuté, dané jednoznačně. Takovou dohodu nedokázaly za tisíciletí realizovat celé dějiny umění. Význam opakujících se symbolů, pokud se vůbec kdy opakovaly, zůstal přesto jedinečný a tedy neopakovatelný. Zde neexistuje ani konvence ani opakování, v podstatě základní archetypální škála významů výtvarných symbolů není nekonečná. Obecně se v artefaktu projevuje prostřednictvím jednotlivého, konkrétního. V jednotlivém, neopakovatelném a konkrétním artefaktu mají svou důležitou úlohu vyjadřovací prostředky, které ve své materiálnosti jsou nositeli bohaté výtvarnosti díla.
Souběžně s rovinou monumentálních realizací od počátku osmdesátých let nepřestala vznikat sochařčina skleněná, komorně laděná tvorba. Společným jmenovatelem je nejen statutární pojetí skulptur, ale i okruh motivů. Doklady jsou autorčiny úvahy nad možnými variantami jednotlivých kompozic, nuancemi zpracování opakovaných motivů a způsob pojetí určený rozdílností skulptivní či modelační techniky. Třeba přiznat, že i v nenáročných rozměrech těchto plastik, nevázaných určitým místem, je v lakoničnosti skladby a pojetí tvaru obsažena monumentalita. Za zdroj možno považovat významovou strukturu každého díla, tedy duchovní poselství Adensamové. A to je s obdobnou prostotou a hloubkou sdělení zjevné i v jejích rozměrných plastikách.

Jiří Bohdálek

Zastoupení ve sbírkách:
Corning Museum of Glass, Corning (USA)
Museum of Glass, Ebeltoft (DK)
Museum of Glass, Frauenau (D)
National Museum of WA, Washington D.C. (USA)
Ernsting Stiftung, Coesfeld-Lette (D)
Museum of Rheinbach, Rheinbach (D)
Galerie Lobmayer, Wien (A)
Sasaki Glass, Tokyo (J)
Essener Glas Galerie, Essen (D)
Karuizawa Bohemian Glass Museum, Kita-sakugun (J)
Yokohama Museum of Art, Jokohama (J)
Silica, Kita-Ibaraki City, (J)
Koganezaki Glass Museum, Kamo-gun (J)
The National Museum of Modern Art, Tokyo (J)
R. D. Abramson, Washington D.C. (USA)
B. Ginsburg, Los Angeles (USA)
K. Danderfer, Vancouver (CDN)
Uměleckoprůmyslové muzeum Praha (CZ)
Severočeské muzeum Liberec (CZ)
Východočeské muzeum Pardubice (CZ)
Moravská galerie v Brně (CZ)
Muzeum umění Olomouc (CZ)
Ministerstvo kultury ČR, Praha (CZ)
Česká televize, Praha (CZ)
SZ Lemberk, collection IGS, Nový Bor (CZ)

Ceny:
1978 II. Quadrienale, Erfurt (D)
1982 III. Quadrienale, Erfurt (D)
1984 Glass 84, Tokyo (J)
1996 The Prize of Masaryk's Academy of Arts, Praha (CZ)
1999 The Medal of Franz Kafka for Artistic Creation, Praha (CZ)
2007 International Exhibition of Glass, Kanazawa (J)

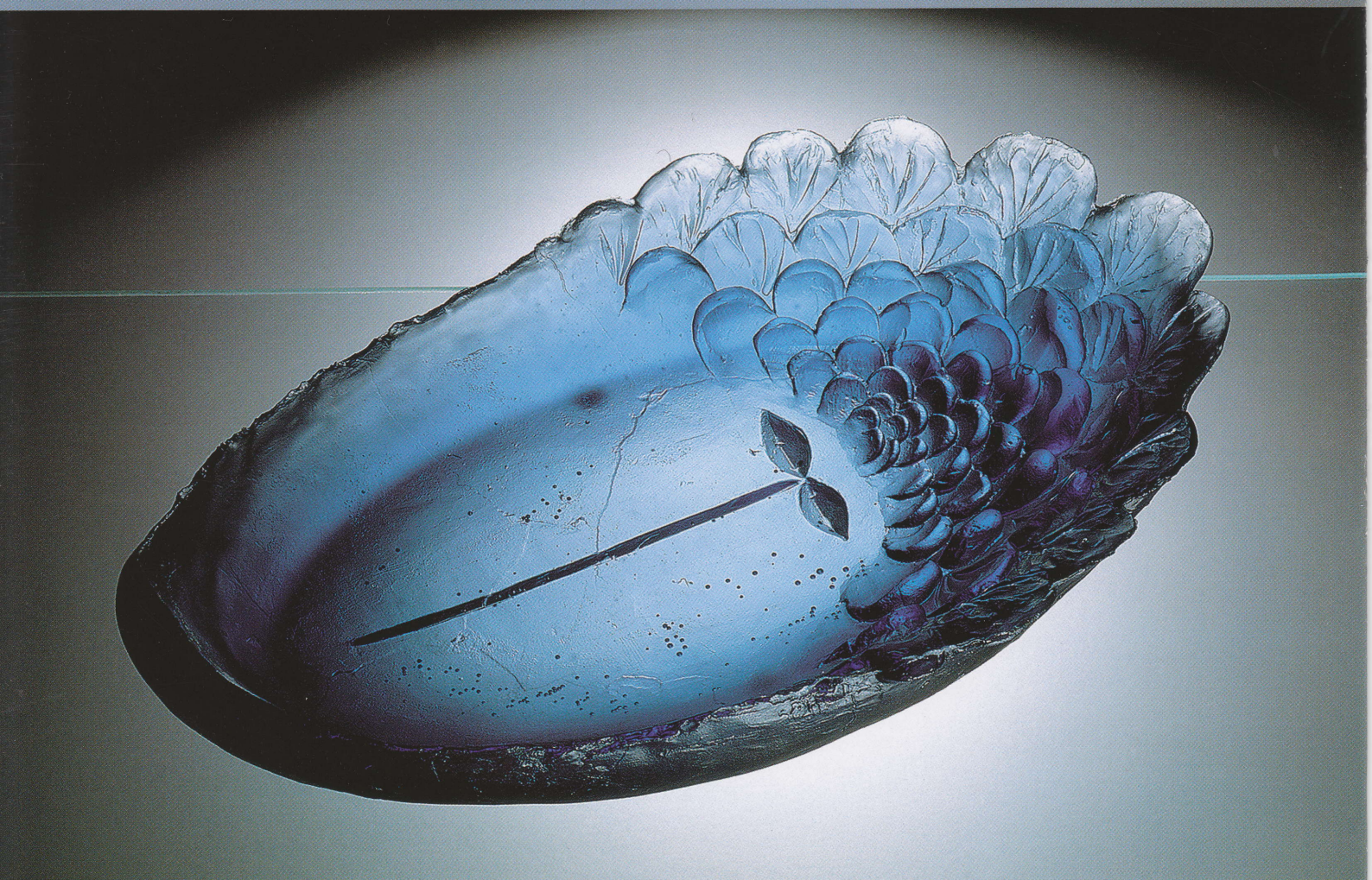

PÖYRY
Knihovna Jiřího Mahena v Brně
BRNĚNSKÝ deník rovnost
ČESKÝ ROZHLAS BRNO
BKC BRNĚNSKÉ KULTURNÍ CENTRUM
radio čas v pohodě...
SNIP & CO
EZAMONT Group a.s.
DRŽITEL CERTIFIKÁTU ISO 9001:2001
yotiva
forelive
TRADEBANK CZECH
STUDENT | AGENCY
Jižní Morava
Výletní cíle